

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Invictissimo, Potentissimo, Ac Christianissimo Principi Et Domino. D. Carolo
Eivs Nominis Qvinto, Romanorvm Imperatori semper Augusto, Germaniæ,
Hispaniarum, Hungariæ &c. Regi, Domino suo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

I
INVICTISSIMO,
POTENTISSIMO, AC CHRIS-

STIANISSIMO PRINCIPI ET DOMINO. D.
CAROLO EIVS NOMINIS QUINTO, ROMANORVM
Imperatori semper Augusto, Germaniæ, Hispaniarum, Hungariæ &c. Regi,
Domino suo clementissimo P. Ioannes Iustus Lanspergius Carthusianus,
nomine & vice Catholicorum omnium, ac probè Christianorum, qui in ve-
rè Christiana fide in natione Germanica constantes permanent, gra-
tiam & pacem in Domino nostro Iesu Christo preca-
tur & optat quamplurimam.

QVVM inter eos omnes qui Christianæ Reipu-
blica gubernacula moderantur, videlicet Re-
ges, Principes & Heroes non sit, qui diuitijs,
honore, bonis, sublimitate, & nobilitate, ditio-
nibus & populis omnibusq; quæ in mundo præ-
cipua & præstantia sunt, potentior potiorque existat, quam tua
Cæsarea Maiestas: super hæc omnia tamen peculiaris quædam
elucet gratia Dei, quod deuotione te & charitate erga ipsum,
sinceritate & constantia in fide, longanimitate & patientia er-
ga tuos hostes, clementia erga subditos, iustitia & benignitate
(prout causa postulat) erga mortales omnes, & vt in summa di-
cam, excellentia omnium virtutum, præter ceteros huius tem-
poris homines, perfectè donauerit, potissimum tamen omnium
bonorum hominum favore. Cui pijs omnes amici sunt, omnes benè
precantur, & fauent à quo omnia bona sperant, & in quo læ-
tantur: adeò vt harum rerum causa iustissimè æquissimeque tue
Cæs. Maiest. omnis dominationis sceptrum, omnis potestatis co-
lumen, & omnium regnorum imperium à Deo sit demandatum,
vt dignissimo, lectissimo & ab omni æternitate electo, qui hoc
ærumnoso calamitosoq; seculo (quale nunc est) rerum summa po-
tiretur. Quo seculo si non Cæsarem, qualem habemus, haberemus,

Caroli Cæs.
Virtutes
quantæ sint.

A

si in-

si inquam tua Cæsarea Maiestas, non qualis est, esset, omnis iustitia, omnis Dei cultus, omnes bonæ actiones: ipsa denique Catholica & vera fides (præsertim in natione Germanica) interiret, extinguereturq;. Quod ita tamen multis in locis iam cœptum inchoatumq; est, ut hæc eadem destruantur deleanturq; & ad exitium perducantur, nisi se tanta industria, excubiæ, hortationes & edicta tuæ Cæs. Maiest. hisce opponerent, & nisi Deus, etiam in hostium tuorum cordibus scintillam aliquam timoris & stuporis erga tuam Cæs. Maiest. impressisset: Nam sicut tua Cæs. Maiest. Deum creatorem suum, Dominum supremumque regem agnoscit, reueretur, timet, honorat, & amat, & huic se subiectum gerit, huic omnem acceptam victoriam refert, omnem fortunam, omnem honorem & gloriam, quibus indies tuam Cæs. Maiest. multifariamque sustollit, ita vicissim tuæ Cæs. Maiest. potentia omnes hostes tuos subiugat, & ab ipso quicumque se contra Cæs. Maiest. tuæ iustitiam efferunt, vel insolescunt, deprimuntur. Quocirca omnibus tui studiosis tibiq; morigeris verè christianis ista spes solatiumque secundum Deum duntaxat de tua Cæs. Maiest. superest, fidei christianæ direptionem, christianarum legum dissipationem, cultus Dei contempionem (quæ iam per Lutheranam hæresim & eos, qui ex eadem radice procreati sunt, irrupit) per tuæ Cæs. Maiest. aduentum (quem cito nobis Deus concedat) & per tuam clementiam & seueritatem correctionem iri: corda etiam, quæ tam multa nunc mœst. sunt (eo quod ante oculos Dei, Dei que cultus calumniationem, prohibitionemque cernunt) iterum consolatum iri. Interea lamentabilibus ad Deum lachrymis vociferamur quo Deus tuæ Cæs. Maiest. aduertum & castigationem ac reformationem, quam per eandem in S. Ecclesia & in omnibus tuæ Cæs. Maiest. Imperij finibus destinauit, prorogare impedireque nolit. Quandoquidē citra tuæ Cæs.

Carolus Cæs.
sar V. quibus studijs
diuinum sibi fauorem
conciliabit.

Cæsareæ Maiestatis aduentum, citra Cæsareæ Maiestatis vim atque potentiam sperare non est ullam reformationem futuram, aut hæresim illam, quæ tot iam in locis totque modis inuecta est, euulsam iri, aut persecutionem illam proborum vereque Christianorum, qui vna cum tua Cæs. Maiest. in fide consentiunt, finem habituram esse. Quæ indies iam augetur, præsertim contra illos, qui se sponte cum Deo confederauerunt, & in ipsius se rigidius obsequio gerunt: vt nimirum sunt monastici homines, qui amplexi sunt sectanturque Euangelica illa consilia, quæ in Euangelio Christus docuit, & non cuius homini ex præcepto (propter excellentiam ipsorum) imposuit, sed consuluit, laudauit, commendauitque & ostendit, quomodo ad perfectionem sint necessaria, vt scilicet est castitas, voluntaria paupertas, obedientia & his similia. Tales, inquam, è suorum monasteriorum habitationibus pelluntur, aut alioqui sic tractantur & angustijs afficiuntur, vt ex pusillanimitate ipsimet cedant. Suis bonis & alimentis necessarijs priuantur, vnde in Dei cultu viuere deberent, quam ipsis largiti sunt dedicaueruntque tuæ Cæs. Maiest. prædecessores Cæsares, Reges, Principes, Heroes, alijque homines tibi. Prohibentur Dei laudes canere, Missam legere, venerabile Sacramentum offerre & id ipsum corpus Dei appellare, aut eidem honorem habere: docere, concionari, confessiones audire vetantur. Et cum quibuslibet victum suum emendicare sit liberum, religiosi videlicet in ordinibus mendicantibus (qui multum operæ utilitatisque in Ecclesia sancta hæcenus fecerunt) huiusmodi eleemosynas peterè interdicuntur. Item quibusdam in locis in Germania omne genus religiosorum Lutheranos concionatores in suis monasterijs tolerare, audireque coguntur. Reliquiæ eorum, vestes sacræ, aliaque preciosa templi ornamenta quibusdam in locis ipsis auferuntur & seponuntur,

Confilia Euangelica cur nõ omnibus præcepta.

Religiosorum siue monachorum persecutiones & vexationes ab hæreticis.

Matt. 16.

Act. 4.
Monastica
vita anti-
quitas.

Philo

Perfectionis
studiosi sem-
per fuerit.

in emporio publicitus meretricibus & nebulonibus, & cui-
bet venalia exponuntur. Et cum Iudeis concedatur ut sua mer-
cimoniam agant, & apud rem familiarem suam maneat, hi iam
peius iudicantur & tractantur, quam Iudei, qui propter Deum
sponte patrem, matrem, amicos, & temporalem suam heredita-
tem & facultates reliquere. His multis in locis non permittitur,
ut simul mutuo in vita communi conuiuant iuxta formam &
modum vite, quam sancti Apostoli post Pentecosten Hieroso-
lymis cum primis in Christum credentibus hominibus ceperunt,
quando in commune vivebant, & nemo aliquid rei peculiaris
proprie possidebat, quomodo de ijs Lucas in Actibus Aposto-
lorum scribit. Quae vita Christo, confinis prima fuit, & primum
vite institutum in Republica Christiana post Ascensionem Chri-
sti, & increpantum, alijs quoque in locis accepit, scilicet in A-
lexandria sub S. Marco quemadmodum Philo doctissimus Iu-
daeus de ijs multa scribit) & etiamnum in bene constitutis cen-
obis remanet. Tale vite genus & eius professores haeretici per-
sequuntur, damnant & prohibent, atque contra hos in pulpitis
dicunt & scribunt, sicut & contra vetustam aliam Ecclesiae
sanctitatem. Adhaec non conceditur ijs in suis cenobijs manere,
in quibus tamen in Dei cultu manere perciperent. Quod profe-
cto valde est miserabile, praesertim in Deo consecratis virgini-
bus ac foeminis. Et sic ubi quibusdam in locis in maxima mole-
stia & anxietate in monasterijs relinquuntur, non tamen alias
sui ordinis personas ad se recipere permittuntur, vel novitios su-
scipere. Non concedatur ijs quoque ut iuxta religiosum propo-
situm sui ordinis in Dei viuant famulatu, tanquam eorum non
sit Christiana vita, cum tamen nonnunquam (etiam in antiquo
Testamento) Dei cultores in mundo extiterint, qui ex feruen-
tiori erga Deum charitate communibus Dei mandatis nolue-
runt

runt

runt esse contenti tantummodo obseruandis (ad quæ omnes homines obligati sunt, modo salui fieri velint) verum sponte se maiori cum laude laus extendendum ad exequendum perficiendumque quoad possent, auxilio gratiæ Dei, quicquid Deo placitum didicissent: Ad quæ non quibus necessario sunt astricti. Quemadmodum tua Cæs. Maiest. etiam (sicut constat) multa bona & sublimia Deo opera ex maiori erga ipsum deuotione offert, ad quæ non astrictam à Deo se esse cognoscit. Quod est maioris erga Deum charitatis argumentum, quæ ultra mandata etiam se extendit. Nam cum Deus fragilitatem nostram perspectam habeat, non vult nos prægrauare. Idcirco præcepta quæque nobis dedit, quæ (Ioanne teste) grauiora non sunt. Præter hæc ^{1. Ioan 3} verò sunt multa, quæ Deo grata sunt, non tamen propter excellentiam eorum præcepta. Quæ quisquis amplectitur & obseruat, commendandus est, atque confirmandus, nec in isto profito impediri debet.

Nunc autem cum in mundum errores, carnisque vitia irrepant, adeo vt multi non solum nihil obligati ad bona opera faciendâ & liberi ab omni obedientia esse velint, verum etiam ad suæ malitiæ patrocinium alijs quoque hominibus bonis bona opera exercitiisque religiosa peragere, permittere nolint, eam ob rem statum monasticum (qui ad bonorum operum exercitacionem, & mandatorum Dei in perfecta Dei charitate adimplerionem, est institutus) persequuntur & obsolescunt falso vituperio & mendacibus libellis, maledictis, & quomodocumque possunt. Et hæc etiam in lingua Germanica in illiteratum vulgus spargunt. Quæ versutia diaboli est, boni status monastici inuisoris, qui isto modo homines ab huiusmodi vitæ institutis & exercitijs retrahit, in quibus potissimum ipsos saluaturni cognoscit. Quocirca è contrario ego vicissim quoque libellum

Librum hunc
scribendi
quam
causa auto-
rem impu-
leat.

hunc in lingua Germanica, neminem quidem criminandi suggil-
landiq; causa, sed veritatem simplicem & nudam de monastico
statu significandi gratia exaravi, ad consolationem eorum, qui
etiannum in cœnobys sunt, & ad instructionem eorum, qui de
monastice ambigunt. Quem libellum tuæ Cæs. Ma. oëm religionē
(quem admodum tuæ Cæs. Ma. iest maiores) in veneratione &
honore habenti offero. Omnipotens Deus deuotorum oīm exau-
dire orationem velit. quæ pro tua salute, diuturnitate vitæ, pro-
spere successu, valetudineque bona, & præcipuè pro prospero tuæ
Cæs. Ma. aduentu fit. Per quam oëm hæresim extirpandam, oēs
status corrigendos, & in congruam formam suam redigendos,
& oēs oppressos ab istorum minimè Christiano proposito, & à
contemptu, qui imprimis Deo, tum etiam tuæ Cæs. Ma. edictis
fit, liberandos fore speramus. Ad gloriam quoque & decus sum-
mè laudandorum principum, heroum, ciuitatum, locorumq; tuæ
Cæs. Ma. edictis hætenus obtemperantium. Quæ sua ipsorum o-
bedientia, quid emolumentum fructusq; ipsis afferat ipsimet iam
experti sunt & deinceps experientur non sine cōmodo suo. Quā-
obrem & ipsi & quotquot adhuc in vera fide constantes perma-
nemus (quæ in scripturarum SS. fundamento iuxta SS. PP. &
S. Ecclesiæ explanationem est fundata) tuæ C. Ma. humiliter
magnisq; votis desiderantes aduentum præstolamur, & pro eo
Deum flagitamus. Sua nos ille exaudire gratia, tuamq; C. Ma.
in diuturna, incolumi, tràquilla, fausta vita conferuare, & om-
ni bono confirmare velit, ad illud vsque tempus, quo cum omni-
bus sanctis maioribus tuis pro temporali æternam iustitiæ coro-
nam accipies. Ex Christiana tuæq; Cæs. Ma. morigera ciuitate
Cælo. Anno Christi M. D. XXXIX.